

פתרון בחינת הבגרות אזרחות

מועד חורף 2019, שאלון 34281 (80%)

נכתב ע"י צוות המרצים של HiGHQ

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HiGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים
פתוחים לצפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לפרטים נוספים מיועץ לימודים <<

שאלה 1

סעיף א'

ציין: חוק שעות עבודה ומנוחה.

הצג: החוק מגדיר את שעות העבודה וימי העבודה ומנוחה במשק: ליהודים יום השבת הוא יום השבתון השבועי, שמוגדר כיום שאינו יום עבודה. ללא-יהודים: שישי, שבת או ראשון לפי בחירתם. מטרתו של החוק היא עיגון הערכים הסוציאליים היהודיים בחוק – כלומר תרות העבודה והנורמות נקבעות לפי המסורת היהודית.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר שחקני כדורגל יהודים התבקשו להשתתף במשחקים הנערכים בשבת ובכך נמנעת מהם הזכות שלא לעבוד ביום זה. מפני ששחקני הכדורגל הם יהודים ועל פי ההלכה והמסורת היהודית יום השבת הוא יום המנוחה השבועי שבו יש לשבות ולא לעשות כל מלאכה – הרי שמדובר בחוק לשעות עבודה ומנוחה.

ביסוס: "לטענתם, כדי להיות שחקני כדורגל מקצועיים ולהתפרנס מעיסוק זה עליהם להשתתף במשחקים הנערכים בשבת, וכך נמנעת מהם הזכות שלא לעבוד ביום זה."

סעיף ב'

ציין: מנגנון פיקוח וביקורת פורמלי (מוסדי).

הצג: מנגנונים פורמליים הם מוסדות רשמיים הקיימים מתוקף חוק המגדיר את תפקידם, מטרתם וסמכותם. גופים כאלה למשל הם הפרלמנט (כחלק מפעולת הפרדת הרשויות, ובעיקר דרך האופוזיציה, ועדות הכנסת, כלים פרלמנטריים כמו שאילתות) מבקר המדינה, נציב תלונות הציבור, מערכת המשפט (כחלק מהפרדת הרשויות). גופים אלה יכולים לפרסם דו"חות, הנחיות או מסמכים או לחוקק חוקים במטרה למנוע מהשלטון לחרוג מסמכויותיו החוקיות ו/או לנצל את כוחו שלא למטרה לשמה נבחר.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר השחקנים היהודיים עתרו לבג"ץ במטרה שיורה לאכוף את החוק ואכן עתירתם התקבלה. מפני שהשחקנים היהודיים פנו לבג"ץ – בית משפט גבוה לצדק ובבקשתם טענו שיש לאכוף את החוק – הרי שהם ביקשו להגביל את השלטון על ידי מנגנון פורמלי (בית משפט).

ביסוס: "השופטים קיבלו את העתירה וקבעו כי אין לערוך משחקי כדורגל מקצועיים בשבת, אלא אם כן יחתום השר הממונה על העניין על היתר שיסדיר את המעמד החוקי של המשחקים."

שאלה 2

סעיף א'

ציין: הבחנה.

הצג: בכל דמוקרטיה חוקים רבים מאוד מבוססים על ההתייחסות שונה ומוצדקת לשונות בין בני האדם כאשר השוני רלוונטי לנושא הנדון. הרלוונטיות לנושא נקבע על פי הנורמות המקובלות בחברה ובכך ההתייחסות אל השוני בין בני האדם הופך לצודק ונכון.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר סטודנטים בעלי לקויות למידה במוסדות להשכלה גבוהה יזכו בהתאמות מיוחדות בלימודים מתוך חובה של המוסדות להשכלה לתמוך בתלמידים אלו. מפני שהתנאי להתאמות אלה הוא אישור רשמי שמעיד על לקות למידה, כלומר

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

על שונות של הסטודנט משאר הסטודנטים – הרי שההתאמות ניתנות באופן צודק ורלוונטי לנושא הלימודים ולכן מדובר במדיניות של הבחנה.

ביסוס: "כמו כן, כל מוסד להשכלה גבוהה יחויב להקים מרכז תמיכה כדי לסייע לסטודנטים לקויי למידה בלימודיהם. סטודנטים שאין להם לקויות למידה לא יהיו זכאים להתאמות אלה".

סעיף ב'

ציין: חקיקת משנה.

הצג: חקיקה זו היא למעשה קביעה של הוראות משניות, תקנות וצווים שמאפשרים הוצאה לפועל של החוק ומטרותיו, כפי שנקבעו בחקיקה ראשית של הכנסת. חקיקה כזו לא יכולה לסתור חקיקה ראשית והיא נתונה לפיקוח של ועדות הכנסת כמו גם ביהמ"ש, שיכול לפסול אותה בקלות יותר מאשר חקיקה ראשית.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר יושב ראש של ארגון חברתי גילה שהחוק עדיין אינו מיושם ולמעשה לא יצא אל הפועל. מפני שבטענתו של יושב ראש הארגון השרים הממונים על יישום החוק התרשו על ידי היעדר קביעת פרטי החוק – הרי שמדובר בהיעדר חקיקת משנה הקובעת את תקנות וצווי החוק.

ביסוס: "דברי יושב ראש הארגון, השרים הממונים על יישום החוק התרשלו, שכן הם עדיין לא קבעו את פרטי החוק שיאפשרו את הוצאתו לפועל".

שאלה 3

הצג: הזכות לקניין קובעת שזכותו של כל אדם באשר הוא אדם להחזיק כל רכוש (נכס חומרי או רוחני שיש ערך לאדם המחזיק בו), לצבור רכוש ולשמור על הרכוש שברשותו. כמו כן, זכותו ליהנות מרכושו ללא התערבותם של אחרים, שאף אדם או גוף אחר לא יעשה בו שימוש ללא הסכמתו ושרכושו לא יועבר מחזקתו ללא אישורו. קניין חומרי – רכוש פיזי לבעליו כמו חפצים, כסף או אדמה. קניין רוחני – זכויות יוצרים על יצירה מסוימת ועל השימוש בה – לרבות מוזיקה, אומנות, ספרות.

שאלה 4

הצג:

ביטוי ראשון: למיעוטים השונים יש מערכת חינוך נפרדת וייחודית המתנהלת בשפתם ובהתאם לתרבותם.
ביטוי שני: בישראל בתי הדין הרבניים ממונים על ידי המדינה כך שבני העדות השונות כפופים לשיפוט הדתי בבית דין על פי דתם ואמונתם בנושאי אישות. המדינה ממנת מוסדות אלו, משכורות לראשיהם ועובדיהם.

שאלה 5

הצג: עקרון שלטון החוק קובע את כללי ההתנהגות המחייבים את האזרחים ואת רשויות השלטון באמצעות חוקים. החוקים נחקקים על ידי הרשות המחוקקת וחייבים להיות שוויוניים מבחינת התוכן ואופן האכיפה שלהם. החוקים שמחוקקת הכנסת קובעים לאזרחים ולרשויות מה מותר ומה אסור – שכן לאזרח מותר הכל, כל עוד החוק לא אסר זאת ולשלטון הכל אסור, כל עוד

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
 הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

החוק לא קבע שמותר לו. על החוק להיות בהיר ופומבי כדי לאפשר לכל אדם החי במדינה להתנהל באופן סביר ושומר חוק. בכל אלו יש ביטויים לערכי השוויון והחירות והם תנאי הכרחי לקיומו של שלטון החוק.

שאלה 6

הצג:

תפקיד הכנסת כמייצגת את האזרחים: הכנסת, כרשות מחוקקת, כוללת 120 נציגים שנבחרו על ידי הציבור לייצג את עמדותיהם, דעותיהם והשקפת עולמם במגוון סוגיות פוליטיות \ חברתיות \ כלכליות. הנציגים בכנסת מבטאים את עקרון שלטון העם – שכן הם פועלים בשם העם ולמען העם. בגלל שהכנסת כוללת 120 נציגים ממגוון מפלגות – הרי שגם מתבטא בכך עקרון הפלורליזם שמעודד ומכיר בערך של ריבוי הדעות בחברה.

תפקיד הכנסת כרשות מחוקקת: הכנסת היא הגוף המוסמך בישראל לחוקק חוקים הקובעים מה מותר ומה אסור לאזרחים ולרשויות. החוקים מחייבים את כל האזרחים ואת שלושת הרשויות (מבצעת, שופטת ומחוקקת) באופן שוויוני. חקיקת החוקים מבטאת עקרונות כמו שלטון העם – שכן החוקים נקבעים בהתאם לרצון העם והכרעת הרוב – שכן החוקים מתקבלים על ידי הצבעות שבהן הרוב הוא המכריע. החקיקה מתבצעת באמצעות חקיקה ראשית הנקבעת על ידי חברי הכנסת במטרה להחליט על הוראות החוק. הממשלה מוסיפה על החקיקה הראשית חקיקת משנה שתוסיף תקנות וצווים לחוק ובלבד שלא תסתור את החקיקה הראשית. בנוסף הכנסת גם מחוקקת את חוקי היסוד – החוקים הבסיסיים של המדינה שמשקפים את הערכים והעקרונות של המדינה ומעמדם עליון מהחוקים הרגילים.

שאלה 7

הצג:

דמוקרטיה רפובליקנית היא תפיסה לפיה הפרט הוא יחיד אבל הוא גם חלק מקהילה לאומית או אזרחית כלשהי המעניקה לו זהות ואשר היא משמעותית וחיונית להתפתחותו ואושרו. המדינה תפקידה לא רק להבטיח זכויות פרט אלא גם לאפשר את "טובת הכלל", ה"טוב המשותף", ולממש את ערכי הקהילה המשותפים הנקבעים בהליך הדמוקרטי. מכיוון שזו דמוקרטיה, עדיין יש שמירה על זכויות הפרט של המיעוטים שאינם חלק מקהילת הרוב.

שאלה 8

הצג:

סוגיית מיהו יהודי עוסקת בקושי להגדיר יהודי ע"פ חוק השבות. כאשר נחקק חוק השבות בנוסח המקורי שלו – ההגדרה מיהו יהודי ע"פ החוק לא הופיעה – מה שאפשר גמישות מסוימת בהחלטה על אדם האם הוא יהודי או לא לצורך זכאות לחוק. בעקבות העמימות בחוק נוסף תיקון לחוק ב-1970 שקבע כי אדם יוכר כיהודי בתנאי שנולד לאם יהודייה או התגייר ואינו בן דת אחרת, אולם לא הייתה הסכמה על סוג הגיור המקובל בחוק.

הסבר: האורתודוקסים טוענים שיש חובה לשמור על ההלכה היהודית במלואה ולקיים את כל המצוות כפי שנהוג במסורת היהודית העתיקה. הרפורמים, לעומתם, טוענים כי ההלכה איננה מחייבת ואפשר לחדש את ההלכה לימינו או לפחות לבחור את המצוות שכל אחד מעוניין לקיים.

המחלוקת בין האורתודוקסים לרפורמים בסוגיית הגיור היא בהתייחס לשאלה כיצד ניתן להגדיר אדם יהודי. האורתודוקסים טוענים שיהודי הוא כל מי שעבר תהליך גיור אורתודוקסי על פי ההלכה ועל פי כל הכללים הנדרשים והמחמירים. הרפורמים,

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לעומתם, טוענים שיש להכיר ברצונו של אדם להיות יהודי במידה והוא מקיים אורח חיים יהודי, מזוהה עם העם היהודי ורוצה להצטרף אליו, או שאחד מהוריו יהודי או שאחד מהוריו או הוא עצמו עבר תהליך גיור מקל.

שאלה 9

הצג: חיסיון עיתונאי משמעותו רשותו של עיתונאי שלא לחשוף את מקורותיו – כלומר את האנשים שסיפקו לו מידע עם חשיבות ציבורית, מחשש שהם לא ירצו למסור את המידע, שהחשיפה תפגע בהם או שהם יושפעו ממנה לרעה. החיסיון אינו מוחלט ובית המשפט יכול לבטל אותו בהתאם לשיקולו.

הסבר: חופש הביטוי קובע כי זכותו של כל אדם באשר הוא אדם לבטא את דעתו, רגשותיו, העדפותיו, עמדותיו או תפיסת עולמו בכל דרך שיבחר – בין אם באמצעי התקשורת, באופן הדיבור, באופן הלבוש, האומנות שהוא צורך ועוד. חופש הביטוי מאפשר את גילוי האמת כיוון שהוא מאפשר לכל הדעות להישמע ולאפשר לשומעים אותן לברור מתוכן את האמת. בנוסף, השמעת כל הדעות מחזקת את התהליך הדמוקרטי ותורמת גם ליציבות החברתית ע"י קידום הסובלנות וקבלת האחר בחברה. בנוסף לאלו, חופש הביטוי מאפשר את עצמאותו של האדם מתוך חתירה להגשמה העצמית שלו ללא תלות באמיתות או נכונות עמדותיו ודעותיו.

חיסיון עיתונאי תורם למימוש חופש הביטוי בעצם הרעיון שאחד גורם לשני: החיסיון העיתונאי מאפשר לעיתונאי לקבל מידע בעל חשיבות ציבורית מבלי החשש לחשוף את מקורותיו – כדי שאותו עיתונאי יוכל להפיץ את המידע באופן שיבחר ויממש את זכותו לבטא אותו וכן גם את זכותו של הציבור לדעת.

שאלה 10

הצג: שיטת הבחירות היחסית משמעותה שחלוקת המושבים בפרלמנט מתבצעת לפי החלק היחסי (האחוז) שקיבלה הרשימה מתוך אחוז הקולות הכשרים, בתנאי שעברה את אחוז החסימה. שיטה זו מבטאת טוב יותר את רצון העם על ידי חלוקת המושבים בכנסת בהתאם לעמדות ולדעות שקיבלו יותר תמיכה ציבורית. בנוסף, נבחרו הציבור משקפים את כלל החברה הישראלית על כל גווניה בזכות שיטת הבחירות היחסית המאפשרת לכל הקבוצות לקבל ייצוג פוליטי בהתאם לתוצאות הבחירות. עוד תורמת השיטה היחסית להסכמיות – על ידי שיתופי פעולה בין המפלגות לטובת פשרות ועבודה משותפת.

הסבר: כאמור, שיטת הבחירות היחסית בישראל מאפשרת לכל קבוצה ישראלית להתמודד בבחירות, בכפוף לחוק הקובע תנאי סף מינימליים. במידה ומפלגות עברו את אחוז החסימה הן יקבלו מושבים בכנסת בהתאם לכמות המנדטים שקיבלו – מה שיצור בכנסת הרכב של נבחרו ציבור מסיעות רבות בעלות השקפות ודעות שונות – מערכת רב מפלגתית.

שאלה 11

הצג: ראשי ערים, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות, כמו גם חברי המועצות, נבחרים אחת לחמש שנים על ידי התושבים. רשאי להיבחר למועצה או לראש הרשות כל מי שמלאו לו 21 ורשאי לבחור לראש רשות או מועצה כל מי שמלאו לו 17 ההצבעה לרשויות המקומיות מתבצעות על ידי הצבעה בשני פתקים: הפתק הראשון לבחירה אישית בראש הרשות והפתק השני לבחירת רשימת חברי המועצה (כלומר, בחירות רשימתיות לחברי המועצה ובחירות אישיות לראש הרשות). על מנת להיבחר לראש הרשות –

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לפורטים נוספים מיועץ לימודים <<

המועמד נדרש ל-40% מהקולות הכשרים לפחות. אם אף מועמד לא זכה ב-40% מהקולות – יתקיים סיבוב בחירות נוסף בין שני המועמדים שקבלו את מספר הקולות הגבוה ביותר.

הסבר: חובות האזרח הן לציית לחוק ולצד זה קיים ערך בעיצוב החיים הציבוריים על ידי הצבעה בבחירות, ביקורת על השלטון, השתתפות אזרחית או תרומה לקהילה ולחברה.

באמצעות השתתפות בבחירות לרשויות המקומיות, בין אם כבוחר או כנבחר, התושב יכול לתרום לעיצוב החיים הציבוריים ברשות שבה הוא מתגורר. כמו כן, בחירה אישית יוצרת מחויבות רבה יותר של ראש הרשות כלפי הבוחרים ובן מעודדת את הבוחרים לעיצוב החיים הציבוריים ברשות המקומית על ידי השתתפות בבחירות.

שאלה 12

הצג: נציב תלונות הציבור הוא מוסד המטפל בפניות של אזרחים המבקשים להתלונן על רשויות השלטון או בעלי תפקידים המכהנים בהן שלא בסמכותם או שיש בהתנהלותם תהליך לא תקין או לא צודק. הביקורת של נציב תלונות הציבור היא מקצועית כמענה לבקשה של אזרחים הפונים אליו לאחר מעשה.

הסבר: עקרון הגבלת השלטון קובע שעל אף הכוח והסמכות שניתנה לשלטון על ידי ציבור הבוחרים – עם הכוח והסמכות חלה על השלטון חובת האחריות, כלומר: עליו להציג בפני הציבור את ההחלטות שהוא מקבל, הצלחותיו וכישלונותיו על מנת שהציבור יהיה שותף ויוכל לגבש עמדות ודעות באשר להתנהלות השלטון. מפני שהשלטון הוא הגוף המרכזי והחזק ביותר שבו מרוכז הכוח הציבורי, בין אם הוא מחזיק במשאבים כלכליים כמו קופה הציבורית או משאבי ידע כמו מידע על אזרחים או מידע ביטחוני – קיים חשש שהשלטון ינצל את מעמדו ואת כוחו ויפגע באזרחים ובזכויות מיעוט בפרט. הגבלת השלטון נועדה להבטיח את המחסומים והמעצורים על מנת למנוע ממנו פגיעות מעין אלו. הדרכים העיקריות למנוע מהשלטון לפעול לרעה כלפי האזרחים הם על ידי הפרדת הרשויות (רשות מחוקקת, מבצעת ושופטת) וכן על ידי אמצעי פיקוח וביקורת מוסדיים (גופים רשמיים מטעם המדינה) ולא מוסדיים (גופים אזרחיים ופעולות אזרחיות – הפגנות, תקשורת).

עקרון זה בא לידי ביטוי בתפקיד נציב תלונות ציבור בכך שלציבור יש ערוץ תקשורת עם מוסד שלטוני שתפקידו לפקח על רשויות השלטון ולהביע עליהן ביקורת. בעצם הפיקוח והביקורת האזרחיים ממשים את עקרון הגבלת השלטון ע"י הגבלת כוחו ופעולותיו במידה והם אינם תקינים או אינם צודקים.

שאלה 13

הצג:

מאפייני ראשון: המדינה תהיה פתוחה לעליה לכל יהודי באשר הוא – כלומר, המדינה שייכת לכלל העם היהודי באשר הוא יהיה ולא רק לאזרחים שנמצאים בה כרגע ("מדינת ישראל תהא פתוחה לעליה יהודית ולקיבוץ גלויות").

מאפייני שני: מבחינה מוסרית וערכית, המייסדים מבקשים להישען על מורשת ישראל במובן הרוחני-נורמטיבי ("תהא מושתתה על יסודות החירות, הצדק והשלום לאור חזונו של נביאי ישראל").

הסבר:

קישור: בקטע המדובר כותב הקטע טוען כי ערכיה של ישראל כמדינה יהודית מייחדת אותה משאר המדינות הדמוקרטיות מפני שהיא מבטאת את היותה של ישראל מדינתו של העם היהודי. מפני שכותב הקטע טוען שהמדינה שייכת לכל יהודי באשר הוא,

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים
לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי
שיעורים מראש

ספריית שיעורים
כל השיעורים
פתוחים לציפייה,
בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס
הגיעו מוכנים עם
חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp
לכל שאלה, מרגע הרישום
עד הבחינה

לחצו לכרטיס נוספים מיועץ לימודים <<

ובכלל גם ליהודי התפוצות – לכולם יש הזכות לעלות אליה ולהשתקע בה – הרי שמדובר במאפיין הראשון לכינוי ישראל תהיה פתוחה לקיבוץ גלויות.

ביסוס: "ההגדרה "מדינה יהודית" מבטאת את היותה של ישראל מדינתו של העם היהודי, לכן היא שייכת גם ליהודי התפוצות, ולכל יהודי העולם יש זכות לעלות אליה".

שאלה 14

הצג: עקרון שלטון העם קובע שהמדינה הוקמה על ידי העם ולמענו, כלומר – מקור הסמכות במדינה הוא האזרחים והם אלה שמנהלים את המדינה. אזרחי המדינה בעלי זהויות שונות שמקורן במוצאם, בתפיסותיהם, דתם, מינם או שפתם. עקרון שלטון העם קובע שאין שעל אף השונות הרחבה בין כל חלקי העם – כל אזרחיה של המדינה הם העם ועל כן הם אלה שינהלו את רשויות השלטון השונות.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר כותב הקטע טוען שההגדרה של הדמוקרטיה מבוססת על שני יסודות – האחד שהמדינה שייכת לאזרחים והשני שמירה על עקרונות הדמוקרטיה. מפני שכותב הקטע טוען שהמדינה חייבת להיות של האזרחים והם אלו שקובעים כיצד היא תתנהל ובידי מי על ידי ציבור נבחרים, שליחי ציבור – הרי שמדובר במימוש עקרון שלטון העם.

ביסוס: "האחד – ההבנה שהמדינה היא של האזרחים והם שקובעים כיצד היא תתנהל ובידי מי".

שאלה 15

הצג: עקרון ההסכמיות מבטא הסכמה רחבה של האזרחים והקבוצות במדינה על נושאים משמעותיים כמו קיום המדינה, קביעת האופי שלה וכן הגדרת כל כללי המשחק הפוליטיים על לחיות יחד תוך בניית מרקם חיים משותף לכל אזרחי המדינה. ככל שעולה רמת ההסכמה על הערכים המרכזיים הקובעים את האופי של החברה והמדינה וככל שגדלה ההצדקה לאופי המשטר והשלטון – כך יציבות המדינה והשלטון נשמרים. ההסכמיות עומד במתח עם עקרון הפלורליזם – שכן ההסכמיות חותר להסכמה רחבה בכמה שיותר נושאים ואילו הפלורליזם חותר להכרה בשונותם של דעות ותפיסות.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר כותב הקטע טוען שאין להכריע אם ישראל היא יותר דמוקרטית או יהודית – אלא מציע לאמץ את ההגדרה שישראל היא גם יהודית וגם דמוקרטית. מפני שלטענתו על מנת שהחברה הישראלית תוכל להמשיך להתקיים בשלום עליה למצוא את המשותף בין חלקי החברה ולמצמצם את ההתנגדויות ואת החלקים המפרידים – הרי שמדובר במימוש עקרון ההסכמיות.

ביסוס: "עלינו לחפש את המאחד ולא את המפריד, להיות מתונים ולא קיצוניים, ולקבל על עצמנו מערכת ערכים משותפת – יהודית ודמוקרטית".

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לפורטים נוספים מיועץ לימודים <<

שאלה 16

ציין: מדינה מסורתית (מורשתית)-תרבותית.

הצג: במדינה זו מקור הסמכות הוא ציבור האזרחים והמדינה צריכה לתת ביטוי בחקיקה ובמרחב הציבורי למורשת היהודית מבחינה תרבותית ולאומית מתוך תחושת חיבור ושייכות למורשת ולמסורת אך ללא מחויבות למצוות ולהלכה היהודית.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר הוגה דעות ישראלי טוען שביום הכיפורים מוסדות המדינה אינם פועלים והפעילות המסחרית מושבתת, כמו גם נסיעה במכוניות באותו היום. מפני שלטענתו רבים מאזרחי המדינה נמנעים מפעולות אלה מתוך תחושת כבוד למורשת ולדת היהודית, על אף שהם אינם רואים את עצמם מחויבים להלכה ולא מחויבים לה על פי חוק – הרי שמדובר בעמדה הקוראת למדינה מסורתית (מורשתית)-תרבותית.

ביסוס: "רבים מאזרחי המדינה ובהם אני נמנעים מנסיעה במכונית ביום הכיפורים מתוך כבוד למורשת ולדת שלנו, גם אם איננו רואים את עצמנו מחויבים להלכה במלואה".

שאלה 17

ציין: מדינת לאום יהודית אתנית-תרבותית דמוקרטית.

הצג: לפי גישה זו, ישראל היא מדינתו של הלאום היהודי וככזו היא מזוהה ברמה הקולקטיבית עם לאום אתני-תרבותי יהודי ומממשת את שאיפתו להגדרה עצמית במסגרת מדינה ריבונית. במדינה זו השפה הרשמית היא העברית ומדיניות ההגירה שלה מעדיפה את הלאום היהודי מתוך הכרה בזכותו של כל עולה לשוב לארצו ולקבל בה אזרחות אוטומטית. מתוך כך, המדינה מחויבת גם ליהודי התפוצות וחשה כלפיהם אחריות לביטחונם ולשלומם. בנוסף, הסמלים, המועדים, החוקים והמוסדות הממלכתיים במדינה זו מבטאים את המאפיינים האתניים-תרבותיים של הלאום היהודי: התרבות היהודית, את מורשתו, שפתו, מוצאו, עברו ודתו. לצד המאפיינים האתניים-תרבותיים, המדינה מחויבת גם לערכים הדמוקרטיים כמו שוויון וכבוד האדם, שלטון העם, יסודות נוספים המשותפים לכלל אזרחי המדינה וכן הכרה בזכויות מיעוט וקבוצה לקבוצות האתניות במרחב הציבורי.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר ממשלת ישראל מקדמת תוכניות לבנייה נרחבת של דירות ומוסדות ציבור במגוון ישובים ובהם ישובים ערביים. מפני שאחד משרי הממשלה טען שישראל היא אמנם מדינה יהודית אך חויבת למתן שוויון זכויות לחברה הערבית על ידי יחס שוויוני בינם לבין היהודים – הרי שמדובר במדינת לאום יהודית אתנית-תרבותית דמוקרטית.

ביסוס: " בביקור שערך אחד משרי הממשלה ביישוב ערבי בצפון הארץ הוא אמר כי ישראל היא אומנם מדינה יהודית, אך היא מחויבת למתן שוויון זכויות לחברה הערבית".

שאלה 18

ציין: חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

הצג: חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו מפרט את זכויות היסוד של האדם בישראל הכוללות את הזכות לחיים, ביטחון ושלמות הגוף, הזכות לקניין, הזכות לכבוד ופרטיות והזכות לחופש התנועה. החוק כולל פסקת הגבלה הקובעת שניתן לסתור חוק יסוד זה רק

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לפורטים נוספים מיועץ לימודים <<

בתנאי שהוא הולם את ערכיה של מדינת ישראל ונועד לתכלית ראויה וכמו כן הפגיעה בחוק זה היא פגיעה מידתית. שאלת הפרשנות המרחיבה של החוק והשימוש שעושה בו בית המשפט כדי לפסול חוקים של הכנסת נתון למחלוקת ציבורית.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר ארגונים לשמירה על זכויות אדם עתרו לבג"ץ בטענה שהתנאים בבתי הכלא עבור האסירים ירודים, הצפיפות הגבוהה ובריאותם נפגעת. מפני שבטענתם הם קובעים כי יש חובה למנע מענישה אכזרית ובלתי אנושית ויש בתנאים אלה השפלה ופגיעה בכבודם של האסירים וזכויות היסוד שלהם – הרי שמדובר בהפרה של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

ביסוס: "מצב זה הוא בניגוד לחובה להימנע מענישה אכזרית ובלתי אנושית, ויש בו משום השפלה ללא צורך של האסירים והפרה של זכויות היסוד שלהם".

שאלה 19

ציין: זכויות פוליטיות \ אזרחיות.

הצג: זכויות האזרח קשורות לניהול המסגרת המדינית בה האזרח חי והן כוללות את הזכות לבחור את נציגיו לשלטון, הזכות להיבחר לרשויות השלטון ולהיות מעורב בניהול ושלטון המדינה והזכות להתאגד פוליטית – כלומר להשפיע על הדרך בה מתנהלת המדינה באמצעות הקמת מפלגה או חברות במפלגה קיימת.

הסבר:

קישור: בקטע המדובר אלפי אנשים העוסקים בארגון הבחירות מטעם המדינה אינם יכולים לממש את זכותם להצביע כיוון שהם עובדים הרחק מהמקום שבו הם אמורים להצביע. מפני שנטען שקשה לאנשים לממש את זכותם להצביע ובשל כך הותר להם להצביע שבוע לפני המועד הרשמי של הבחירות – הרי שמדובר בזכות לבחור ולהיבחר שהן סוג זכויות פוליטיות. **ביסוס:** "רבים מהם עושים זאת הרחק מן המקום שבו הם אמורים להצביע, לכן קשה להם לממש את זכותם".

שאלה 20

א. טענה: אני נגד קיומם של בתי ספר פרטיים.

ב. הנמקת עמדתי: לדעתי, פתיחת בתי ספר פרטיים הגובים תשלום גבוה ביחד עם תנאי קבלה גבוהים אינם מאפשרים לתלמידים אחרים שאין באמצעותם אמצעים אלו ללמוד באותם בתי הספר ועל כן נפגעת זכותם לשוויון הקובעת כי יש להעניק יחס שווה לכל בני האדם, למעט סיבות מוצדקות. בנוסף, אני מאמין בגישה הסוציאל דמוקרטית הקובעת כי על המדינה להתערב במשק ולצמצם את מידת השירותים הפרטיים והפיכתם לציבוריים במימון המדינה – מה שהיה יכול לסייע לילדים חסרי אמצעים להתקבל לאותם בתי הספר על ידי עזרה מהמדינה.

ג. הנמקת העמדה המנוגדת: הקמת בתי הספר הפרטיים לתלמידים המסוגלים לעמוד בתנאי התשלום ויתר תנאי הקבלה הוא מימוש מדיניות ההבחנה – שכן אי קבלת התלמידים ללא האמצעים היא מוצדקת ונכונה. זכותו של בית הספר הפרטי לקבוע מי יכול להתקבל אליו ומי לא – כחלק מזכותו לחירות. בנוסף, מדיניות ליברלית בנושא בתי ספר פרטיים במדינה תתמוך בהקמתם מפני שבתי ספר פרטיים מעמידים את הפרט במרכז ואת טובתו יותר מאשר טובת הקהילה כולה – כל מי שמעוניין ויש ברשותו את האמצעים יכול להתקבל ללא תלות בקהילה.

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לפרטים נוספים מיועץ לימודים <<

א. טענה: אני חושב שיש לאסור את כניסתם של ילדים לא מחוסנים למוסדות חינוך.

ב. הנמקת עמדתי: כניסתם של ילדים לא מחוסנים למערכת החינוך עלולה לעודד את הדבקת מחלת הצהבת בקרב הילדים האחרים בגן – מה שיכול לאיים על זכותם של הילדים ובני משפחותיהם לחיים, ביטחון ושלמות הגוף. בנוסף, איסור כניסת הילדים הלא מחוסנים לגן הוא איסור מסיבות מוצדקות ורלוונטיות לנושא הנדון – מה שמצביע על מימוש מדיניות של הבחנה בשל שונותם משאר הילדים במוסד.

ג. הנמקת העמדה המנוגדת: איסור כניסת הילדים הלא מחוסנים לגן משמעותה הגבלת הזכות לחירות של הילדים והוריהם בבחירתם שלא להתחסן. כל זמן שהחיסון אינו קבוע בחוק ויש לכל אדם את הזכות לבחור האם להתחסן או לא – ההחלטה צריכה להישאר בידי בלבד. בנוסף, איסור הכניסה של הילדים תמנע מהם את זכותם לחינוך כפי שמעוגנת בחוק חינוך חובה ואת זכותם לכבוד – שכן מעמד האיסור עלול להיות מעמד משפיל ולא ראוי עבורם.

בגרות משלימים או משפרים רק עם המומחים של HIGHQ

בשיטה המהירה והמובילה להצלחה

סיכומי שיעורים

לא צריך לסכם!
הכנו עבורכם סיכומי שיעורים מראש

ספריית שיעורים

כל השיעורים פתוחים לצפייה, בכל זמן ומכל מכשיר

ריענון לפני הקורס

הגיעו מוכנים עם חומרי הכנה ייחודיים

מרצה זמין ב-Whatsapp

לכל שאלה, מרגע הרישום עד הבחינה

לחצו לפורטים נוספים מיועץ לימודים <<